

Prístup do siete (L1,L2)

Počítačové siete

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky sociálny fond
Európsky fond regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM
ĽUDSKÉ ZDROJE

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje

www.minedu.sk www.employment.gov.sk/sk/esf/ www.itakademia.sk

1

Protokoly fyzickej vrstvy (L1)

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky sociálny fond
Európsky fond regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM
ĽUDSKÉ ZDROJE

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje

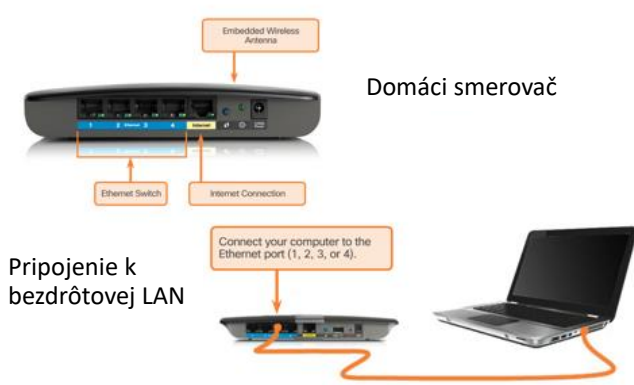
www.minedu.sk www.employment.gov.sk/sk/esf/ www.itakademia.sk

2

Typy pripojení

- Fyzické pripojenie k lokálnej sieti je pre sieťovú komunikáciu nevyhnutné.
- Fyzické pripojenie môže byť buď káblové (pomocou kábla) al. bezdrôtové (pomocou rádiových vln).

Domáci smerovač

Pripojenie k bezdrôtovej LAN

EURÓPSKA ÚNIA

Európsky sociálny fond

Európsky fond regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM

ĽUDSKÉ ZDROJE

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje

www.minedu.sk
www.employment.gov.sk/sk/esf/
www.itakademia.sk

3

Sieťové karty (NIC)

- angl. *network interface card* pripája zariadenie do siete
- používajú sa pri káblvom pripojení

- WLAN NIC sa používajú pre bezdrôtové pripojenie

EURÓPSKA ÚNIA

Európsky sociálny fond

Európsky fond regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM

ĽUDSKÉ ZDROJE

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje

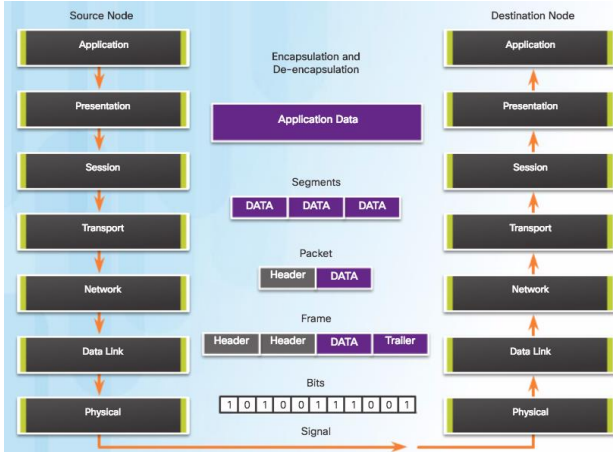
www.minedu.sk
www.employment.gov.sk/sk/esf/
www.itakademia.sk

4

Fyzická vrstva

- Poskytuje prostriedky na prenos bitov, kt. tvoria L2 rámec po sieťovom médiu.
- Prijíma celý rámec z linkovej (L2) vrstvy a zakóduje ho ako sériu signálov prenášaných cez lokálne médium.
- Zakódované bity, kt. obsahuje rámec, sú prijaté koncovým zariadením al. zariadením sprostredkujúcim pripojenie.

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky sociálny fond
Európsky fond regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM
ĽUDSKÉ ZDROJE

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje

www.minedu.sk
www.employment.gov.sk/sk/esf/
www.itakademia.sk

5

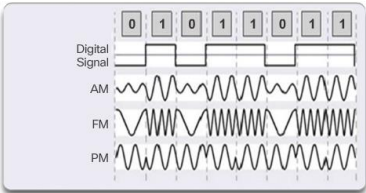
Média L1 vrstvy

Tri základné typy sieťových médií

Elektrické signály:
Metalický kábel

Svetelné impulzy:
Optický kábel

Mikrovlnné signály:
Bezdrôtové

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky sociálny fond
Európsky fond regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM
ĽUDSKÉ ZDROJE

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje

www.minedu.sk
www.employment.gov.sk/sk/esf/
www.itakademia.sk

6

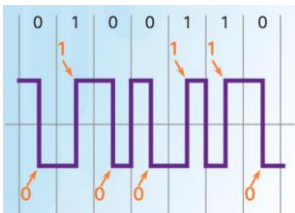
Funkcie

Kódovanie

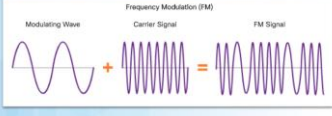
- Spôsob konverzie toku dát (bitov) na vopred definovaný "kód".

Metóda signalizácie

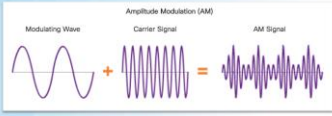
- Spôsob reprezentácie bitov.
- Štandardy fyzickej vrstvy musia definovať, aký typ signálu predstavuje "1" a aký typ signálu predstavuje "0".
- Dlhý impulz môže predstavovať „1“, zatiaľ čo krátky impulz predstavuje „0“.

Prechod nastane v polovici periódy každého bitu.

Frequency Modulation (FM)

Amplitude Modulation (AM)

Modulácia je proces, pri ktorom charakteristika jednej vlny (signálu) mení inú vlnu (nosič).

EURÓPSKA ÚNIA

Európsky sociálny fond

Európsky fond regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM

ĽUDSKÉ ZDROJE

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje

www.minedu.sk
www.employment.gov.sk/sk/esf/
www.itakademia.sk

7

Šírka pásma

(angl. *bandwidth*)

- Kapacita média na prenos údajov.
- Digitálna šírka pásma meria množstvo dát, kt. môžu v danom čase tiecť z jedného miesta na druhé.

Jednotka šírky pásma	Skratka	Popis
Bits per second	b/s	1 b/s = fundamental unit of bandwidth
Kilobits per second	kb/s	1 kb/s = 1,000 bps = 10^3 bps
Megabits per second	Mb/s	1 Mb/s = 1,000,000 bps = 10^6 bps
Gigabits per second	Gb/s	1 Gb/s = 1,000,000,000 bps = 10^9 bps
Terabits per second	Tb/s	1 Tb/s = 1,000,000,000,000 bps = 10^{12} bps

EURÓPSKA ÚNIA

Európsky sociálny fond

Európsky fond regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM

ĽUDSKÉ ZDROJE

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje

www.minedu.sk
www.employment.gov.sk/sk/esf/
www.itakademia.sk

8

Priepustnosť

(angl. *throughput*)

- Meranie prenosu bitov po médiu počas daného časového obdobia.
- Obvykle nezodpovedá šírke pásma v dôsledku mnohých faktorov:
  - Objem prevádzky
  - Typ prevádzky
  - Latencia vytvorená sieťovými zariadeniami, kt. sa vyskytujú medzi zdrojom a cieľovým zariadením
- Angl. pojem *goodput* je priepustnosť mínus prevádzka pre vytvorenie relácií, potvrdenia a zapuzdrenia.

Download Speed

↓ 80.78 Mbps

Upload Speed

↑ 8.78 Mbps

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky sociálny fond
Európsky fond regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM
ĽUDSKÉ ZDROJE

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje

www.minedu.sk
www.employment.gov.sk/sk/esf/
www.itakademia.sk

9

Sieťové média

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky sociálny fond
Európsky fond regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM
ĽUDSKÉ ZDROJE

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje

www.minedu.sk
www.employment.gov.sk/sk/esf/
www.itakademia.sk

10

Vlastnosti metalických médií

Po metalických kábloch sa vysielajú elektrické impulzy.

- **Útlm** (angl. *attenuation*): čím dlhšie signál cestuje, tým viac sa zhoršuje.
- Všetky metalické média majú prísne **obmedzenia na vzdialenosť**.
- **Elektromagnetické rušenie (EMI)** al. **rádiofrekvenčná interferencia (RFI)** - narúša a poškodzuje dátové signály prenášané medenými médiami.
  - Pre odstránenie rušenia sú medené káble obalené tieniacim.
- **Presluchy** (angl. *crosstalk*) - rušenie elektrického al. magnetického poľa signálu medzi susediacimi linkami (vodičmi).
  - Pre odstránenie presluchov sú páry vodičov dohromady krútené.

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky sociálny fond
Európsky fond regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM
ĽUDSKÉ ZDROJE

MINISTERSTVO
VÝCHOVY, MLÁDEŽI A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

UMB
UNIVERZITA MEDIE
BRATISLAVA

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje

www.minedu.sk
www.employment.gov.sk/sk/esf/
www.itakademia.sk

11

Metalické média

V sieťach sa používajú tri typy metalických médií.

Krútená
dvojlinka

Unshielded Twisted-Pair (UTP) cable

Shielded Twisted-Pair (STP) cable

Coaxial cable

Koaxiál

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky sociálny fond
Európsky fond regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM
ĽUDSKÉ ZDROJE

MINISTERSTVO
VÝCHOVY, MLÁDEŽI A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

UMB
UNIVERZITA MEDIE
BRATISLAVA

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje

www.minedu.sk
www.employment.gov.sk/sk/esf/
www.itakademia.sk

12

UTP káble

Netienená krútená dvojlinka (angl. *unshielded twisted-pair cable*)

Káble UTP sú najbežnejšie sieťové médiá:

- Zakončené konektormi typu RJ-45.
- Používajú sa na prepojenie sieťových koncových zariadení so sieťovými zariadeniami, napr. prepínače.
- Skladajú sa zo **štyroch párov** farebne oddelených drôtov, ktoré sú navzájom skrútené (ochrana proti rušeniu signálu z iných drôtov).
- Farebné kódy sú nápomocné pri ukončovaní kábla.

Outer Jacket
Protects the copper wire from physical damage

Twisted-Pair
Protects the signal from interference

Color-Coded Plastic Insulation
Electrically isolates wires from each other and identifies each pair

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje

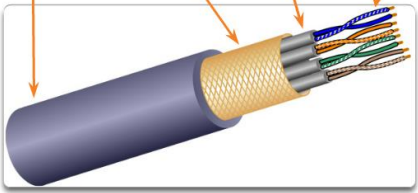
www.minedu.sk
www.employment.gov.sk/sk/esf/
www.itakademia.sk

13

STP káble

- STP poskytuje lepšiu ochranu proti šumu ako UTP.
- STP kábel je podstatne drahší a ťažko sa inštaluje.
- Používa konektor typu RJ-45.
- Kombinuje techniky tienenia proti EMI a RFI, krútenú linku na potlačenie presluchu.
- Používa štyri páry drôtov, každý chránený fóliou, kt. je zabalená do kovovej fólie.

Jacket

Braided or Foil Shield

Foil Shields

Twisted-Pairs

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky sociálny fond
Európsky fond regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM
ĽUDSKÉ ZDROJE

MINISTERSTVO
EDUKÁCIE, MLÁDEŽI A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

UMB
UNIVERZITA MATEJA BELA
KOŠICE

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje

www.minedu.sk
www.employment.gov.sk/sk/esf/
www.itakademia.sk

14

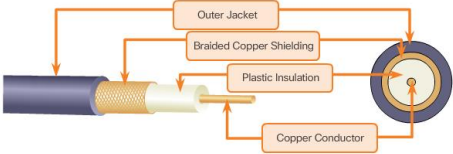

Koaxiálny kábel

Koaxiálny kábel pozostáva z:

- Medeného vodiča používaného na prenos el. signálov.
- Vrstvy pružnej plastovej izolácie obklopujúcej medený vodič.
- Izolačného materiálu obklopeného tkaným medeným opletením al. kovovou fóliou, kt. pôsobí ako druhý drôt v obvode a ako štít pre vnútorný vodič.
- Plášťa pre ochranu pred fyzickým poškodením.

UTP kábel, v modernej Ethernet inštalácii, nahradil koaxiálny kábel, avšak stále sa používa v:

- Bezdrôtových inštaláciách: Koaxiálne káble spájajú antény a bezdrôtové zariadenia.
- Inštaláciách káblovým internetom

EURÓPSKA ÚNIA
 Európsky sociálny fond
 Európsky fond regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM
 ĽUDSKÉ ZDROJE

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje

www.minedu.sk
www.employment.gov.sk/sk/esf/
www.itakademia.sk

15

Koaxiálny kábel

Metalické médiá sú citlivé na požiar a iné elektrické nebezpečenstvá.

Oddelenie dátovej a el. kabeľáže musí byť v súlade s bezpečnostnými predpismi.

Káble musia byť korektné zapojené

Inštalácia musí byť skontrolovaná.

Uzemnenie zariadenia musí byť korektné.

EURÓPSKA ÚNIA
 Európsky sociálny fond
 Európsky fond regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM
 ĽUDSKÉ ZDROJE

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje

www.minedu.sk
www.employment.gov.sk/sk/esf/
www.itakademia.sk

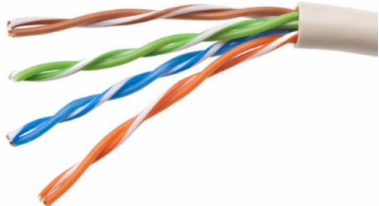
16

Vlastnosti UTP káblovania

- Skladá sa zo **štyroch párov** farebne označených medených vodičov, kt. sú v pároch **krútené** a následne uložené do pružného plastového obalu.
- Menšia veľkosť môže byť počas inštalácie výhodná.
- UTP kábel nepoužíva tienenie na potlačenie účinkov EMI a RFI.
  - Rušenie: Ak sú dva vodiče v elektrickom obvode umiestnené blízko seba, ich magnetické polia sú presne opačné a zrušia všetky vonkajšie EMI a RFI signály.
  - Rôzny počet „krútení“ dvojice vodičov zlepšuje účinky rušenia.

Všimnite si, že oranžový/oranžovo-biely pár je krútený menej ako modrý/modro-biely pár. Každý farebný pár je krútený inak.

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky sociálny fond
Európsky fond regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM
ĽUDSKÉ ZDROJE

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje

www.minedu.sk
www.employment.gov.sk/sk/esf/
www.itakademia.sk

17

UTP koncovky

- UTP kábel je ukončený RJ-45 konektorom.
- Štandard TIA/EIA-568 popisuje farebné kódy vodičov pre Ethernet káble.
- Konektor RJ-45 krimpovaný na konci kábla (samec).
- Zásuvka (samica) je súčasť sieťového zariadenia, zásuvky al. patch panelu.
- Je nevyhnutné, aby všetky ukončenia metalických médií boli vysokej kvality.

RJ-45 UTP Plugs

RJ-45 UTP Sockets

Bad connector
Wires are exposed, untwisted, and not entirely covered by the sheath.

Good connector
Wires are untwisted to the extent necessary to attach the connector.

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky sociálny fond
Európsky fond regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM
ĽUDSKÉ ZDROJE

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje

www.minedu.sk
www.employment.gov.sk/sk/esf/
www.itakademia.sk

18

Typy UTP káblov

Priamy kábel

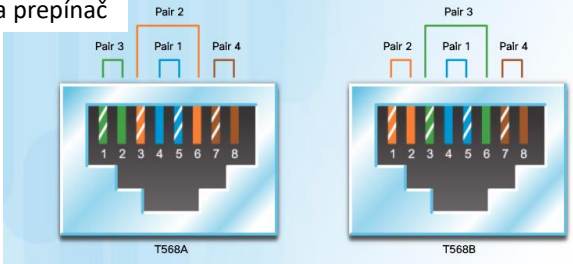
- Oba konce T568A al. T568B
- Prepája napr. koncové zariadenie a prepínač

Krížený kábel

- Jeden koniec T568A, druhý T568B
- Prepája napr. prepínač a prepínač

Rollover kábel

- Cisco proprietárny
- Prepája seriálové rozhranie (PC) s konzolovým rozhraním (napr. smerovača)

T568A   T568B

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky sociálny fond
Európsky fond regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM
ĽUDSKÉ ZDROJE

MINISTERSTVO
VYCHOVY, MLÁDEŽI
A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

UMB
UNIVERZITA
MATEJKA

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje

www.minedu.sk
 www.employment.gov.sk/sk/esf/
www.itakademia.sk

19

Testovanie UTP káblov

Parametre pre testovanie UTP:

- Mapa káblov (angl. *wire map*)
- Dĺžka kábla
- Strata signálu v dôsledku útlmu
- Presluch

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky sociálny fond
Európsky fond regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM
ĽUDSKÉ ZDROJE

MINISTERSTVO
VYCHOVY, MLÁDEŽI
A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

UMB
UNIVERZITA
MATEJKA

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje

www.minedu.sk
 www.employment.gov.sk/sk/esf/
www.itakademia.sk

20

Vlastnosti optických káblov

- Prenášajú dáta na dlhšie vzdialenosti a pri vyšších šírkach pásma.
- Prenášajú signály s menším útlmom a sú úplne imúnne voči EMI a RFI.
- Používajú sa na prepojenie sieťových zariadení.
- Pružné, ale extrémne tenké, priehľadné vlákno veľmi čistého skla, nie oveľa hrubšieho ako ľudský vlas.
- Bitý sú kódované vo vlákne ako svetelné impulzy.

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky sociálny fond
Európsky fond regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM
ĽUDSKÉ ZDROJE

MINISTERSTVO
VÝCHOVY, ŠPORTU
A MLÁDEŽI
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

UMB
UNIVERZITA
MATEJKA BELA

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje

www.minedu.sk
www.employment.gov.sk/sk/esf/
www.itakademia.sk

21

Dizajn optických káblov

Obal ●
Chrání vlákno voči oderu, vlhkosti a iným kontaminantom. Kompozícia sa môže líšiť v závislosti od použitia kábla.

Spevňovací materiál ●
Obklopuje *buffer*, zabraňuje tomu, aby sa kábel optického vlákna pri ťahaní vytáhol. Často ide o ten istý materiál, kt. sa používa na výrobu nepriestrelných viest.

Buffer ●
Používa sa na ochranu jadra a plášťa pred poškodením.

Opláštenie ●
Správa sa ako zrkadlo odrážaním svetla späť do jadra vlákna. Uchováva svetlo v jadre pri pohybe po vlákne.

Jadro ●
Prvok prenášajúci svetlo v strede optického vlákna. Jadro je typicky kremík al. sklo. Svetelné impulzy prechádzajú cez jadro vlákna.

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky sociálny fond
Európsky fond regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM
ĽUDSKÉ ZDROJE

MINISTERSTVO
VÝCHOVY, ŠPORTU
A MLÁDEŽI
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

UMB
UNIVERZITA
MATEJKA BELA

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje

www.minedu.sk
www.employment.gov.sk/sk/esf/
www.itakademia.sk

22

Koncovky optických káblov

- Svetlo môže prechádzať cez optické vlákno len v jednom smere, na podporu prevádzky v plnom duplexe sú potrebné dve vlákna.
- Konektory typu *Straight-Tip (ST)***
  - Jeden z prvých typov konektorov.
- Konektory typu *Subscriber Connector (SC)***
  - Označené ako štvorcový alebo štandardný konektor.
  - Používané pri *multimode* a *single-mode*.
- Konektory typu *Lucent (LC) Simplex***
  - Menšia verzia SC a populárna vzhľadom na veľkosť.
- Duplexné konektory typu *Multimode LC***
  - Podobne ako LC, ale používa duplexný konektor.

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky sociálny fond
Európsky fond regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM
ĽUDSKÉ ZDROJE

MINISTERSTVO
KULTÚRY, VEDY,
VÝSTAVNÍK A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

UMB
UNIVERZITA
MATEJKA

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje

www.minedu.sk
www.employment.gov.sk/sk/esf/
www.itakademia.sk

23

Vlastnosti bezdrôtových médií

Bezdrôtové médiá prenášajú elektromagnetické signály, kt. reprezentujú binárne číslíce (dátovej komunikácie) pomocou rádiových al. mikrovlnných frekvencií.

Hlavné oblasti kt. je potrebné riešiť:

- Oblasť pokrytia:** Stavebné materiály používané v budovách a konštrukciách obmedzujú pokrytie.
- Rušenie:** Rušené bežnými zariadeniami, napr. žiarivky, mikrovlnné rúry a iné bezdrôtové komunikácie.
- Zabezpečenie:** Zariadenia a používatelia, kt. nie sú oprávnení na prístup do siete, môžu získať prístup k prenosu.
- Zdieľané médium:** V jednom okamihu môže odosielať alebo prijímať iba jedno zariadenie, bezdrôtové médium sa zdieľa medzi všetkými bezdrôtovými používateľmi.

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky sociálny fond
Európsky fond regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM
ĽUDSKÉ ZDROJE

MINISTERSTVO
KULTÚRY, VEDY,
VÝSTAVNÍK A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

UMB
UNIVERZITA
MATEJKA

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje

www.minedu.sk
www.employment.gov.sk/sk/esf/
www.itakademia.sk

24

Typy bezdrôtových médií

- **Wi-Fi štandard IEEE 802.11**
  - Používa CSMA/CA.
  - Bezdrôtová NIC musí čakať, kým kanál nebude dostupný.
- **Bluetooth: štandard IEEE 802.15**
  - Bezdrôtová osobná sieť (WPAN)
  - Používa proces párovania zariadení na vzdialenosti od 1 do 100 metrov
- **WiMAX: štandard IEEE 802.16**
  - Mikrovlnný prístup
  - Bezdrôtový širokopásmový prístup

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky sociálny fond
Európsky fond regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM
ĽUDSKÉ ZDROJE

MINISTERSTVO
ŠKOLSTVA, VEDY
VÝSKUMU A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

UMB
UNIVERZITA
MATEJKA

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje

www.minedu.sk
www.employment.gov.sk/sk/esf/
www.itakademia.sk

25

Bezdrôtová LAN

Bezdrôtová sieť LAN (angl. wireless LAN) vyžaduje nasledujúce sieťové zariadenia:

- Bezdrôtový prístupový bod (AP):** Sústreďuje bezdrôtové signály od používateľov a káblovo sa pripája k existujúcej sieťovej infraštruktúre.
- Bezdrôtové NIC adaptér:** Poskytuje každému koncovému zariadeniu siete schopnosť bezdrôtovej komunikácie.

Domáce a malé podnikové bezdrôtové smerovače integrujú funkcie smerovača, prepínača a prístupového bodu do jedného zariadenia.

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky sociálny fond
Európsky fond regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM
ĽUDSKÉ ZDROJE

MINISTERSTVO
ŠKOLSTVA, VEDY
VÝSKUMU A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

UMB
UNIVERZITA
MATEJKA

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje

www.minedu.sk
www.employment.gov.sk/sk/esf/
www.itakademia.sk

26

Protokoly linkovej vrstvy (L2)

 EURÓPSKA ÚNIA
 Európsky sociálny fond
 Európsky fond regionálneho rozvoja

 OPERAČNÝ PROGRAM
 ĽUDSKÉ ZDROJE

 MINISTERSTVO
 ŠKOLSTVA, VEĽ-
 VÝCHOVY A ŠPORTU
 SLOVENSKEJ REPUBLIKY

 UMB
 UNIVERZITA
 MATEJKA

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje

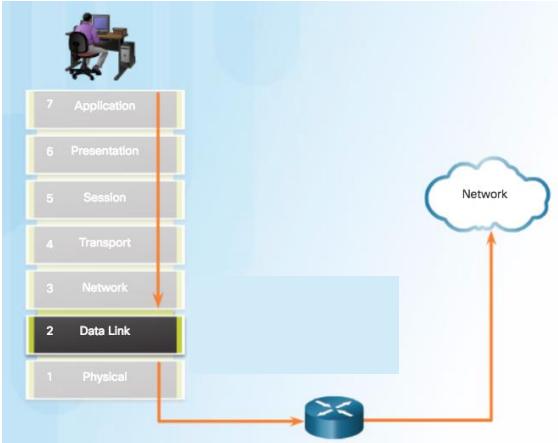
www.minedu.sk www.employment.gov.sk/sk/esf/ www.itakademia.sk

27

angl. *Data Link Layer*

Linková vrstva pripravuje dáta pre fyzickú vrstvu.

 EURÓPSKA ÚNIA
 Európsky sociálny fond
 Európsky fond regionálneho rozvoja

 OPERAČNÝ PROGRAM
 ĽUDSKÉ ZDROJE

 MINISTERSTVO
 ŠKOLSTVA, VEĽ-
 VÝCHOVY A ŠPORTU
 SLOVENSKEJ REPUBLIKY

 UMB
 UNIVERZITA
 MATEJKA

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje

www.minedu.sk www.employment.gov.sk/sk/esf/ www.itakademia.sk

28

angl. Data Link Layer (pokr).

L2 adresy

L2 Header		L3 IP Packet	
Destination NIC	Source NIC	Source IP 192.168.1.110	Destination IP 192.168.1.5

L2 = Layer 2
L3 = Layer 3

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje

www.minedu.sk
www.employment.gov.sk/sk/esf/
www.itakademia.sk

29

Podvrstvy L2

Linková vrstva sa delí na 2 podvrstvy:

LLC vrstva

- Komunikuje so sieťovou (L3) vrstvou.
- Určuje, ktorý protokol sieťovej vrstvy sa používa pre rámec.
- Umožňuje viacerým L3 protokolom, napr. IPv4 a IPv6 protokol, používať rovnaké sieťové rozhranie a médium.

MAC vrstva

- Definuje procesy pre prístup k médiu vykonávané HW.
- Poskytuje adresovanie L2 vrstvy a prístup k rôznym sieťovým technológiám.
- Komunikuje s ethernetom pri odosielaní a prijímaní rámcov po kábli (metalický al. optický).
- Komunikuje s bezdrôtovými technológiami, napr. Wi-Fi a Bluetooth.

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje

www.minedu.sk
www.employment.gov.sk/sk/esf/
www.itakademia.sk

30

Poskytovanie prístupu na médium

Na každom smerovači (od zdroja po cieľ), smerovač:

- Prijíma rámec z média
- Odpuzduje rámec
- Zapuzduje paket do nového rámca
- Preposiela nový rámec vhodný pre dané médium konkrétneho segmentu

L2 štandardy

- Štandardy a protokoly tejto vrstvy definujú organizácie:
IEEE, ITU, ISO a ANSI

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje

www.minedu.sk www.employment.gov.sk/sk/esf/ www.itakademia.sk

31

MAC (angl. *media access control*) Riadenie prístupu k médiu

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje

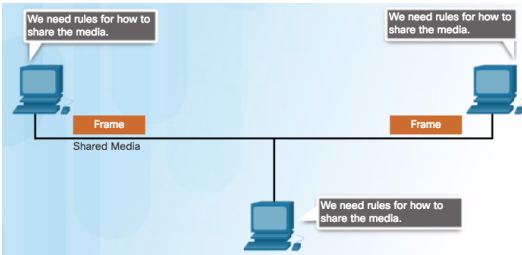
www.minedu.sk www.employment.gov.sk/sk/esf/ www.itakademia.sk

32

Kontrola prístupu na médium

- Kontrola prístupu na médium je ekvivalentom dopravných pravidiel, kt. regulujú vstup motorových vozidiel na vozovku.
- Nepriťomnosť kontroly prístupu na médium by bola ekvivalentom vozidiel ignorujúcich ostatnú dopravu a vstupujúcich na cestu bez ohľadu na iné vozidlá.
- Nie všetky „cesty“ a „vjazdy“ sú však rovnaké. Prevádzka (auto) môže napr. čakať na stopke al. pri semafore kým dostane prednosť. Vodič dodržiava iný súbor pravidiel pre každý typ vstupu.

EURÓPSKA ÚNIA
 Európsky sociálny fond
 Európsky fond regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM
 ĽUDSKÉ ZDROJE

MINISTERSTVO
 ŠKOLSTVA, VEDY,
 VÝSKUMU A ŠPORTU
 SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje

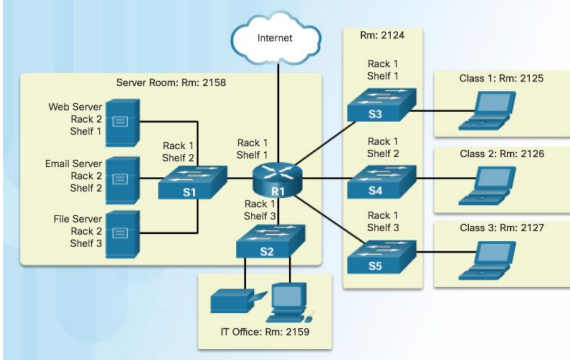
www.minedu.sk
www.employment.gov.sk/sk/esf/
www.itakademia.sk

33

Fyzická a logická topológia

Fyzická topológia: zobrazuje fyzické prepojenia a identifikuje, ako sú prepojené koncové zariadenia a zariadenia infraštruktúry, napr. smerovače, prepínače a bezdrôtové prístupové body.

EURÓPSKA ÚNIA
 Európsky sociálny fond
 Európsky fond regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM
 ĽUDSKÉ ZDROJE

MINISTERSTVO
 ŠKOLSTVA, VEDY,
 VÝSKUMU A ŠPORTU
 SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje

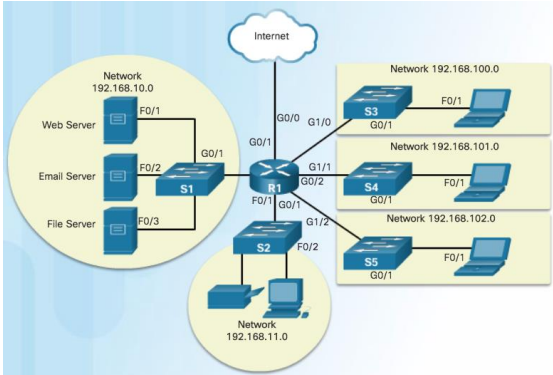
www.minedu.sk
www.employment.gov.sk/sk/esf/
www.itakademia.sk

34

Fyzická a logická topológia

Logická topológia: zobrazuje spôsob prenosu rámcov z jedného uzla na druhý. Tieto logické cesty signálu sú definované L2 protokolmi.

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky sociálny fond
Európsky fond regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM
ĽUDSKÉ ZDROJE

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje

www.minedu.sk
www.employment.gov.sk/sk/esf/
www.itakademia.sk

35

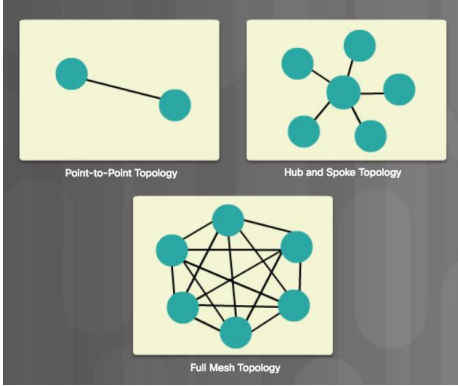

Bežné fyzické WAN topológie

Point-to-Point - trvalé prepojenie dvoch koncových bodov.

Hub and Spoke - centrálna lokalita prepája pobočky pomocou prepojenia typu *point-to-point*.

Mesh - poskytuje vysokú dostupnosť, ale vyžaduje, aby bol každý koncový systém prepojený s každým iným systémom. Predpokladá vyššie administratívne a fyzické náklady.

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky sociálny fond
Európsky fond regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM
ĽUDSKÉ ZDROJE

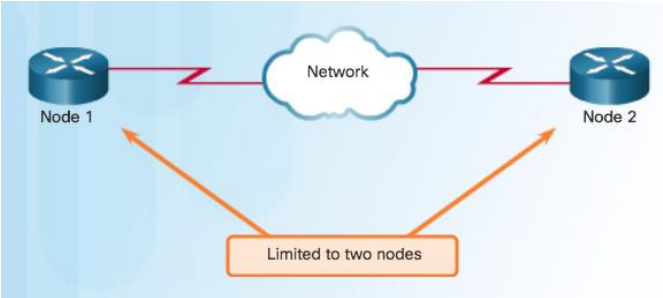
Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje

www.minedu.sk
www.employment.gov.sk/sk/esf/
www.itakademia.sk

36

it AKADEMIA

Fyzická topológia typu *point-to-point*

Rámce sa dostávajú na médium z uzla na jednom konci a sú z neho odoberané uzlom na druhom konci.

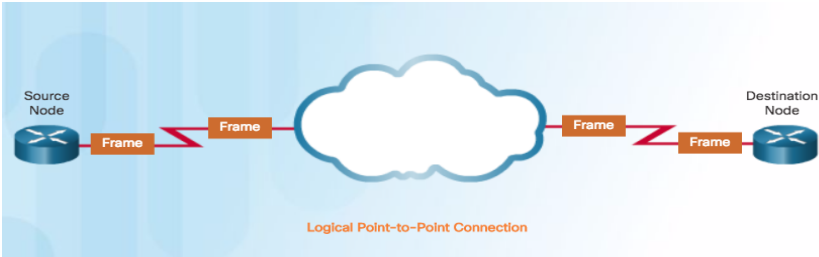
Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje

www.minedu.sk
www.employment.gov.sk/sk/esf/
www.itakademia.sk

37

it AKADEMIA

Logická topológia typu *point-to-point*

- Koncové uzly komunikujúce v sieti typu *point-to-point* môžu byť fyzicky prepojené prostredníctvom viacerých zariadení.
- Použitie fyzických zariadení v sieti však nemá vplyv na logickú topológiu.
- Logické spojenie medzi uzlami tvorí to, čo sa nazýva **virtuálny okruh**.

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje

www.minedu.sk
www.employment.gov.sk/sk/esf/
www.itakademia.sk

38

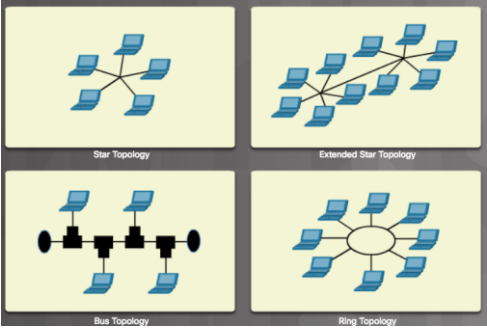

Fyzické LAN topológie

Hviezda (angl. star) – koncové zariadenia sú pripojené k centrálnemu zariadeniu (použitie prepínača).

Rozšírená hviezda – ak sú ďalšie Ethernet prepínače pripájané na inú topológiu typu hviezda.

Zbernica (angl. bus) - používa sa v starších sieťach. Všetky koncové systémy sú navzájom spojené a v nejakej forme ukončené na každom konci. Na prepojenie koncových zariadení nie sú potrebné prepínače. Tieto topológie používali, v starších Ethernet sieťach, koaxiálne káble (lacné a ľahko nastaviteľné).

Kruh (angl. ring) – koncové systémy sú pripojené k príslušnému susedovi, čím sa vytvorí kruh. Na rozdiel od topológie typu *bus*, ju nie je nutné ukončiť. Kruhovité topológie sa používali v starších FDDI a Token Ring sieťach.

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky sociálny fond
Európsky fond regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM
ĽUDSKÉ ZDROJE

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje

www.minedu.sk   www.employment.gov.sk/sk/esf/   www.itakademia.sk

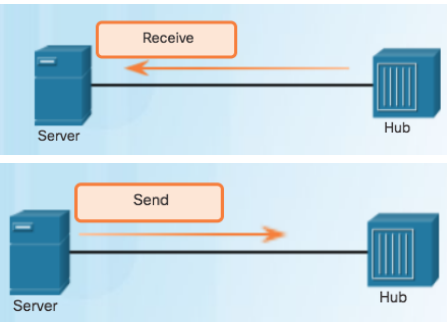
39

Polovičný a plný duplex

Polovičný duplex (angl. half):

- Obe zariadenia môžu vyslať a prijímať na médiu, ale nemôžu tak robiť súčasne.
- Používa sa v starších *bus* topológiách a Ethernetových rozbočovačoch.
- WLAN tiež pracujú v polovičnom duplexe.

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky sociálny fond
Európsky fond regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM
ĽUDSKÉ ZDROJE

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje

www.minedu.sk   www.employment.gov.sk/sk/esf/   www.itakademia.sk

40

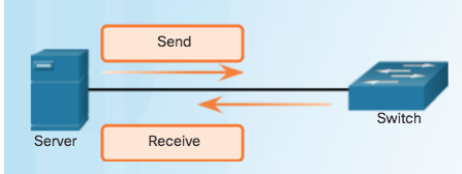

Polovičný a plný duplex

Plný duplex (angl. *full*):

- Obe zariadenia môžu vyslať a prijímať na médiu naraz.
- L2 vrstva predpokladá, že médium je vždy k dispozícii.
- Ethernet prepínače pracujú predvolene v režime s plným duplexom, ale môžu pracovať v polovičnom duplexe (ak sa pripájajú k zariadeniu, ako je rozbočovač).

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky sociálny fond
Európsky fond regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM
ĽUDSKÉ ZDROJE

MINISTERSTVO
VYCHOVY, VEDY,
VÝSKUMU A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

UMB
UNIVERZITA
MATEJKA

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje

www.minedu.sk
www.employment.gov.sk/sk/esf/
www.itakademia.sk

41

CSMA/CA

CSMA/CD

CSMA (Carrier Sense Multiple Access/Collision Detection) sa používa v LAN s polovičným duplexom.

- Ku kolízii dochádza ak dve zariadenia vysielajú súčasne.
- Obe zariadenia detegujú v sieti kolíziu.
- Údaje odoslané oboma zariadeniami budú poškodené a budú musieť byť opäť poslané.

CSMA (Carrier Sense Multiple Access/Collision Avoidance) sa používa vo WLAN.

- Používa metódu na zistenie, či je médium dostupné pre prenos.
- Nezaznamenáva kolízie, ale snaží sa im vyhnúť čakaním pred samotným vyslaním.

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky sociálny fond
Európsky fond regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM
ĽUDSKÉ ZDROJE

MINISTERSTVO
VYCHOVY, VEDY,
VÝSKUMU A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

UMB
UNIVERZITA
MATEJKA

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje

www.minedu.sk
www.employment.gov.sk/sk/esf/
www.itakademia.sk

42

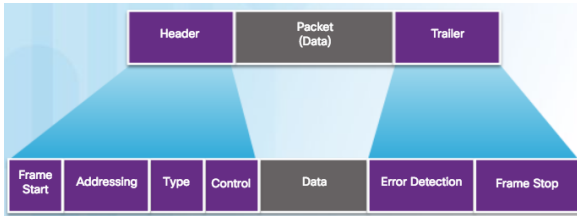
Rámec a jeho polia

Každý typ rámca má tri základné časti:

- **Hlavička** (angl. *header*)
- **Údaje** (angl. *data*)
- **Trailer**

Štruktúra rámca a polí obsiahnutých v hlavičke a trailere závisí od protokolu 3. vrstvy.

- **Indikátor začiatku a konca rámca** (angl. *start, stop indicator*) - identifikuje začiatok a koniec rámca.
- **Adresácia** - Označuje zdrojové a cieľové uzly.
- **Typ** - identifikuje L3 protokol v dátovom poli.
- **Kontrola** - Určuje špeciálne služby riadenia toku, napr. QoS.
- **Dáta** - Obsahuje dáta (t.j., hlavička paketu, hlavička segmentu a údaje).

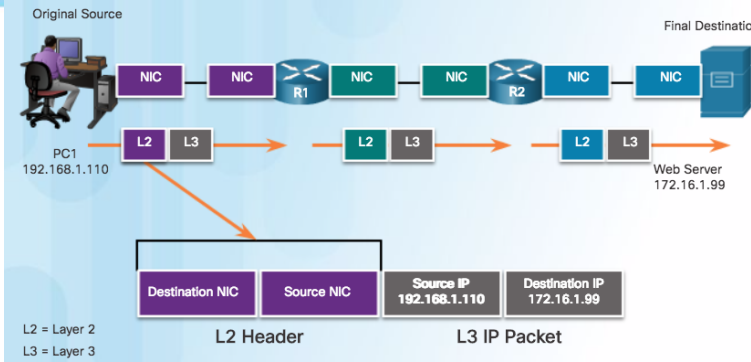
Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje

www.minedu.sk
www.employment.gov.sk/sk/esf/
www.itakademia.sk

43

L2 adresy

Každý L2 rámec obsahuje zdrojovú L2 adresu NIC karty (zariadenie kt. odosiela) a cieľovú L2 adresu NIC karty (zariadenie kt. prijíma).

EURÓPSKA ÚNIA
 Európsky sociálny fond
 Európsky fond regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM
 ĽUDSKÉ ZDROJE

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje

www.minedu.sk
www.employment.gov.sk/sk/esf/
www.itakademia.sk

44

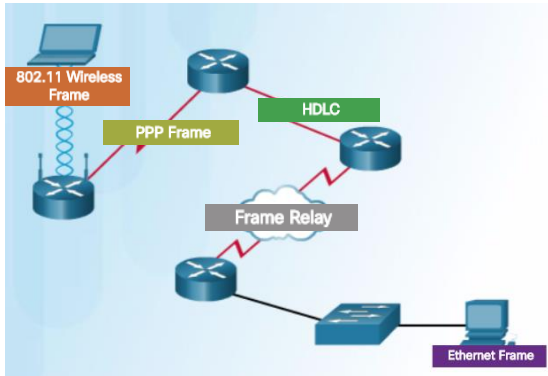

LAN a WAN rámce

L2 protokol (v topológii vpravo) je závislý od technológie.

L2 protokoly sú:

- Ethernet
- 802.11 Wireless
- Point-to-Point Protocol (PPP)
- HDLC
- Frame Relay

EURÓPSKA ÚNIA

Európsky sociálny fond

Európsky fond regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM

ĽUDSKÉ ZDROJE

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje

www.minedu.sk
www.employment.gov.sk/sk/esf/
www.itakademia.sk

45

Ďakujem za pozornosť

EURÓPSKA ÚNIA

Európsky sociálny fond

Európsky fond regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM

ĽUDSKÉ ZDROJE

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje

www.minedu.sk
www.employment.gov.sk/sk/esf/
www.itakademia.sk

46